

DATOS IDENTIFICATIVOS								
Asignatura	Historia Económica						Código	611G02002
Titulación	GRAO EN ADMINISTRACIÓN E DIRECCIÓN DE EMPRESAS						Ciclo	Est. de Grao
Créditos, tipo e calendario	Cr. totais	Cr. teóricos	Cr. prácticos	Tipo	Curso	Período		
	6	6	0	Formación básica	Primeiro	1º cuatrimestre		
Idioma	Castelán							
Departamento	Economía Aplicada 1							
Coordinador/a	Martinez Lopez, Alberto							
Profesores/as	Maixe Altés, Joan Carles			Correo electrónico	alberte.martinez@udc.es			
	Martinez Lopez, Alberto				carlos.maixe@udc.es			
Web	Miras Araujo, Jesus			alberte.martinez@udc.es			jesus.miras@udc.es	
Descripción / contextualización	<p>Esta materia pretende dous obxectivos primordiais. Por un lado, coñecer as transformacións económicas que conduciron ao mundo contemporáneo á situación actual. Partindo da preponderancia europea e occidental na economía mundial, buscamos as bases dese liderado, sen facer táboa rasa do resto do mundo. Por outro lado, analizar a evolución económica de España no longo prazo, tomando como punto de inicio as condicións determinadas pola crise do Antigo Réxime, para despois determinar o marco xeral do crecemento económico español contemporáneo.</p> <p>Desenvolvemos o temario baixo unha dobre perspectiva, cronolóxica e espacial. Para elo, analízase o impacto da expansión europea no resto do mundo durante os séculos modernos, na que España tivo un rol sobresainte, aínda que con importantes contrastes, sobre todo de carácter rexional; as consecuencias da industrialización europea na economía internacional no século XIX, incluído o insuficiente impacto sobre a modernización da economía española; e, finalmente, as tensións dun século de globalización, o XX, que para España significou unha loita –non sempre exitosa– por achegarse aos ritmos socioeconómicos europeos. Así mesmo, pese ao contido xeneralista da materia, prestarase especial atención á análise da evolución da empresa nos dous últimos séculos, e ao estudo das relacións entre a empresa e o crecemento económico.</p>							

COMPETENCIAS DA TITULACIÓN		
TipoA	Código	Específicas
	A1	Xestionar e administrar una empresa ou organización de pequeno tamaño, entendendo a súa ubicación competitiva e institucional e identificando as súas fortalezas e debilidades.
	A2	Integrarse en calquera área funcional dunha empresa ou organización mediana ou grande e desempeñar con soltura calquera traballo de xestión nela encomendada.
	A3	Valorar a partir dos rexistros relevantes de información a situación e previsible evolución dunha empresa.
	A4	Emitir informes de asesoramento sobre situación concretas de empresas e mercados.
	A5	Redactar proxectos de xestión ou de áreas funcionais da empresa.
	A6	Identificar as fontes de información económica relevante e o seu contido.
	A7	Entender as institucións económicas como resultado e aplicación de representacións teóricas ou formais acerca de cómo funciona a economía.
	A8	Derivar dos datos información relevante imposible de recoñecer por non profesionais.
	A9	Usar habitualmente a tecnoloxía da información e as comunicación en todo a seu desempeño profesional.
	A10	Leer e comunicarse no ámbito profesional en máis dun idioma, en especial en inglés.
	A11	Aplicar á análise dos problemas criterios profesionais baseados no manexo de instrumentos técnicos.
	A12	Comunicarse con fluidez no seu contorno e traballar en equipo.
TipoB	Código	Transversais
TipoC	Código	Nucleares
	C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
	C2	Dominar a expresión e a comprensión de forma oral e escrita dun idioma estranxeiro.
	C3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.
	C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
	C5	Entender a importancia da cultura emprendedora e coñecer os medios ao alcance das persoas emprendedoras.
	C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.
	C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.
	C8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

COMPETENCIAS DA MATERIA			
Competencia	Tipoloxía	A	B C

Coñecer e entender a realidade económica internacional e española, coas súas transformacións no longo prazo, así como a evolución das institucións económicas e da actividade empresarial.	saber	A7 A8	
Coñecer e entender a natureza da empresa e a súa relación co entorno socioeconómico	saber	A4 A6	C6
Asimilar que as realidades económicas son complexas, interrelacionadas con variables sociais, políticas e culturais, e inmersas nun contexto dinámico	saber		C4 C6
Apreciar o papel desempeñado polos factores económicos e os factores institucionais nos procesos de desenvolvemento económico	saber	A7	
Análise das variábeis que determinaron o liderado occidental no proceso de crecemento económico contemporáneo	saber	A7	
Axudar a entender as orixes e persistencia das desigualdades socioeconómicas entre países	saber	A7	
Aplicar conceptos básicos da economía e da empresa a diferentes contextos históricos	saber	A4 A8	
Coñecer as distintas modalidades de empresa xurdidas na evolución histórica recente, e os factores que condicionaron as súas formas de crecemento	saber	A7	
Potenciar o emprego de técnicas e instrumentos cuantitativos básicos que impliquen o uso de material estatístico e gráfico	saber	A8 A11	
Capacidade analítica e sintética	saber facer		C4
Capacidade crítica e autocrítica	saber facer		C4 C6
Capacidade de traballo en grupo	saber facer	A12	C4
Capacidade de expresión, oral e escrita	saber facer		C1
Reforzar a capacidade de comprensión lectora	saber facer		C1
Elaborar e defender argumentos sobre cuestións económicas	saber facer	A11 A12	
Resolver problemas sobre as cuestións económicas, facendo uso dos coñecementos sobre a realidade empresarial, as teorías, os modelos e os métodos científicos da economía e a empresa	saber facer	A4 A8 A11	
Capacidade de procura, selección e elaboración de información	saber facer	A3 A6	
Capacidade de aplicación dos coñecementos adquiridos á interpretación do material estatístico, gráfico e documental	saber facer	A9 A11	
Destreza na aplicación de técnicas cuantitativas para o tratamento de repertorios estatísticos	saber facer	A8 A11	
Capacidade para o traballo autónomo	saber facer		C4
Capacidade de aplicar o coñecemento na práctica	saber facer		C4 C6 C7
Analizar e interpretar datos básicos da conxuntura económica	saber facer	A3	C4
A materia aporta valores humanísticos e culturais importantes para desenvolver o liderado empresarial ao que están chamados os futuros Graduados en Administración e Dirección de Empresas	saber ser/estar	A1 A2	C4

CONTIDOS

Temas	Subtemas
Tema 1: As economías europeas preindustriais (siglos XVI-XVIII)	<ol style="list-style-type: none"> 1. As economías agrícolas tradicionais 2. O crecemento do comercio e a manufactura 3. A estrutura da economía española no Antigo Réxime
Tema 2: O proceso de industrialización. A Revolución Industrial e a difusión de crecemento económico moderno (1780-1870)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Revolución industrial e crecemento económico no século XIX 2. Pautas de industrialización 3. O difícil arranque do desenvolvemento capitalista en España
Tema 3: A segunda revolución industrial, 1870-1945	<ol style="list-style-type: none"> 1. A revolución tecnolóxica, a internacionalización das economías e o nacemento da empresa moderna 2. A inestabilidade de entreguerras, 1914-1945 3. A fallida modernización da economía española
Tema 4: A economía mundial ante a terceira revolución industrial (1945-2000)	<ol style="list-style-type: none"> 1. A nova orde económica internacional (1945-1958) 2. Do círculo virtuoso ao círculo vicioso (1959-1985) 3. A era da globalización e a súa repercusión na empresa 4. Do colapso do primeiro franquismo á modernización da economía española

METODOLOXÍAS

	Descrición
Presentación oral	Esta presentación correspóndese coa exposición dos traballos de grupo en número de cinco que deben exporse en sesións de media hora. Dedicaranse entre 10 e 15 minutos á presentación e o resto ao debate no aula en cada un

	dos casos. Cada grupo realizará un só traballo deste tipo en todo o curso.
Seminario	Complemento das lecturas, estudos de caso e prácticas (materiais cuantitativos e cualitativos discutidos en clase).
Análise de fontes documentais	Inclúen as prácticas con material cuantitativo e cualitativo, así como determinadas lecturas.
Lecturas	Complemento das clases maxistrals de lectura obrigatoria. No tempo dedicado a estudos de caso, seminarios e prácticas discutiránse ditas lecturas.
Estudo de casos	Inclúen as prácticas con material cuantitativo e cualitativo, así como determinadas lecturas.
Traballos tutelados	Formásense cinco grupos con catro compoñentes, cada un co obxecto de preparar un traballo monográfico, cuxos resultados deben presentarse na denominada presentación oral.
Actividades iniciais	Integran as seguintes actividades: - Técnicas de procura de información sobre Economía e Empresa e Ciencias Sociais en xeral. Utilizarase como ferramenta o "Buscador de Economía y Empresa de la Facultad de Ciencias Económicas y Empresariales de la UDC". - Técnicas de comentarios de textos. - Técnicas sobre organización e exposición de traballos e informes profesionais.
Sesión maxistral	Nestas sesións o profesor impartirá as pautas chave da materia que o alumno debe coñecer e preparar con traballo persoal e coa axuda do resto de instrumentos que ofrece o curso.
Proba obxectiva	Consistirá na realización dun exame escrito sobre os contidos do programa.
Aprendizaxe colaborativa	Técnicas de traballo en grupo.

PLANIFICACIÓN						
	Implica atención personalizada	Computa na avaliación	A Horas presenciais A	F Factor estimado de horas non presenciais C	B Horas non presenciais / traballo autónomo D	C (A+B) Horas totais (A+B+D) E
Actividades iniciais	☐	☒	3	0	0	3
Análise de fontes documentais	☒	☒	5	3	15	20
Aprendizaxe colaborativa	☐	☒	1	0	0	1
Estudo de casos	☒	☒	5	3	15	20
Lecturas	☐	☒	4	3	12	16
Presentación oral	☐	☒	2	1	2	4
Proba obxectiva	☐	☒	2	10	20	22
Seminario	☒	☒	2	0	0	2
Sesión maxistral	☐	☒	17	2	34	51
Traballos tutelados	☒	☒	1	10	10	11
Atención personalizada	☐	☐	0	0	0	0

C (A+B) 150
Horas totais E:

Carga lectiva en créditos ECTS UDC 6

ATENCIÓN PERSONALIZADA	
	Descrición
Seminario	En cada un dos casos procurarase atención personalizada nas correspondentes sesións de clase ou en horario de tutoría.
Análise de fontes documentais	
Estudo de casos	

AVALIACIÓN		
	Descrición	Cualificación
Presentación oral	Esta presentación correspóndese coa exposición dos traballos de grupo en número de cinco que deben exporse en sesións de media hora. Dedicaranse entre 10 e 15 minutos á presentación e o resto ao debate no aula en cada un dos casos. Cada grupo realizará un só traballo deste tipo en todo o curso. Valorarase o soporte empregado, a capacidade de expresión e de argumentación. A súa avaliación será conxunta coa do traballo tutelado.	0
Seminario	Complemento das lecturas, estudos de caso e prácticas (materiais cuantitativos e cualitativos discutidos en clase). A súa avaliación será conxunta coa das lecturas.	0
Análise de fontes documentais	Inclúen as prácticas con material cuantitativo e cualitativo.	30
Lecturas	Complemento das clases maxistras de lectura obrigatoria. No tempo dedicado a estudos de caso, seminarios e prácticas discutiránse ditas lecturas.	10
Estudo de casos	Inclúen as prácticas con material cuantitativo e cualitativo, así como determinadas lecturas. A súa avaliación será conxunta coa da análise de fontes documentais.	0
Traballos tutelados	Formásense cinco grupos con catro compoñentes cada un, co obxecto de preparar un traballo monográfico, cuxos resultados deben presentarse na denominada presentación oral. Valorarase a orixinalidade do traballo e do seu desenvolvemento, non a mera recompilación bibliográfica, así como a capacidade de procura, selección e elaboración de información, a redacción coidada, seguindo un formato científico e a capacidade de traballo en grupo.	10
Actividades iniciais	Integran as seguintes actividades: - Técnicas de procura de información sobre Economía e Empresa e Ciencias Sociais en xeral. Utilizarase como ferramenta o "Buscador de Economía y Empresa de la Facultad de Ciencias Económicas y Empresariales de la UDC". - Técnicas de comentarios de textos - Técnicas sobre organización e exposición de traballos e informes profesionais. A súa avaliación será conxunta coa da análise de fontes documentais.	0
Sesión maxistral	Nestas sesións o profesor impartirá as pautas chave da materia que o alumno debe coñecer e preparar con traballo persoal e coa axuda do resto de instrumentos que ofrece o curso. A súa avaliación farase basicamente ao través da proba obxectiva de final de curso.	0
Proba obxectiva	Consistirá na realización dun exame escrito sobre os contidos do programa. Para superar a materia haberá que obter polo menos quince puntos. Valorarase a capacidade de expresión, manexo e dominio do vocabulario específico, capacidade analítica e sintética, e coñecemento dos contidos do programa.	50
Aprendizaxe colaborativa	Técnicas de traballo en grupo. A súa avaliación será conxunta coa do traballo tutelado.	0

FONTES DE INFORMACIÓN	
Bibliografía básica	<p>Para a preparación do exame final e para facilitar a elección dos traballos tutelados e da bibliografía pertinente é recomendábel a consulta dalgún dos seguintes manuais, en especial dos citados no primeiro bloque:</p> <p>COMÍN, F.; M. HERNÁNDEZ y E. LLOPIS (Eds.) (2002), <i>Historia económica de España, siglos X-XX</i>, Barcelona, Crítica.</p> <p>FELIU, G., SUDRIÀ, C. (2007): <i>Introducción a la historia económica</i>. Valencia, Universitat de València.</p> <p>PALAFOX, J. (coord.) (1998): <i>Curso de historia económica</i>, Valencia, Tirant lo Blanch.</p>

ALDCROFT, D.H. (2003): *Historia de la economía europea, 1914-2000*, Barcelona, Crítica.

ANES, G. (ED.) (1999), *Historia económica de España, Siglos XIX y XX*, Barcelona, Galaxia Gutenberg, Círculo de Lectores.

ARTOLA, M. (dir.), (1993), *Enciclopedia de Historia de España. Tomo I*. Madrid : Alianza Universidad.

BRODER, A. ET AL (2001), *Historia de CAMERON, R. (2005): Historia económica mundial. Desde el Paleolítico hasta el presente*, Madrid, Alianza Editorial.

CARRERAS, A. y X. TAFUNELL (2003), *Historia económica de COMÍN, F., HERNÁNDEZ, M. y LLOPIS, E. (eds.) (2002), Historia económica de España, siglos X-XX*, Barcelona, Crítica.

- (2005), *Historia económica mundial, siglos X-XX*, Barcelona, Crítica.

COMÍN, F.; MARTÍN ACEÑA, P. (eds.) (1996), *La empresa en la historia de España*. Madrid : Civitas.

DI VITTORIO, A. (coord.) (2003): *Historia económica de Europa: siglos XV-XX*, Barcelona, Crítica.

FOREMAN-PECK, J. (1995): *Historia de la economía mundial. Las relaciones económicas internacionales desde 1850*, Madrid, Prentice Hall.

GARCÍA DELGADO, J. L. y J.C. JIMÉNEZ (1999), *Un siglo de España. La economía*, Madrid, Marcial Pons.

GARCÍA RUIZ, J.L. (Coord.) CASADO, J., FATJÓ, P. y NÚÑEZ, G. (1998), *Historia de la empresa mundial y de España*. Madrid, Síntesis.

GARCÍA, J.L. y MANERA, C. (2006), *Historia empresarial de España. Un enfoque regional en profundidad*. Lid, Madrid.

GERMAN, L., E. LLOPIS, J. MALUQUER Y S. ZAPATA (EDS.) (2001), *Historia económica regional de España siglos XIX y XX*, Barcelona, Crítica

KENWOOD, A.G. e A.L. LOUGHEED (1991): *Historia del desarrollo económico internacional*, Madrid, Istmo,

vol. 1.

KRIEDTE, P. (1994): *Feudalismo tardío y capital mercantil*, Barcelona, Crítica.

LLOPIS, E. (eds.) (2004), *El legado económico del Antiguo régimen en España*, Barcelona, Crítica.

MARCOS, A. (2000), *España en los siglos XVI, XVII y XVIII economía y sociedad*. Barcelona : Crítica.

NADAL, J. (1975), *El fracaso de la revolución industrial en España, 1814-1913*, Barcelona, Ariel.

NADAL, J.; CARRERAS, A. Y C. SUDRIÁ (COMP.) (1987), *La economía española en el siglo XX. Una perspectiva histórica*, Barcelona, Ariel.

NADAL, J. Y CARRERAS, A. (DIRS.) (1990), *Pautas regionales de la industrialización española (siglos XIX y XX)*, Barcelona, Ariel.

OCAMPO SUÁREZ-VALDÉS, J. (1998): *Historia económica mundial y de España*, Oviedo, Universidad de Oviedo.

PRADOS DE PRADOS DE SÁNCHEZ-ALBORNOZ, N. (EDS.) (1985), *La modernización económica de España, 1830-1930*, Madrid, Alianza Universidad.

TORTELLA, G. (1994), *El desarrollo de VRIES, J. de (1992): La economía de Europa en un período de crisis, 1600-1750*, Madrid, Cátedra.

ZAMAGNI, V. (2001): *Historia económica de*